

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CONCILIIS, ET|| ECCLESIA MILITANTE,|| QVATVOR LIRBRIS||
COMPREHNSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XVII. Soluuntur argume[n]ta, quibus aduersarij probant, pastores Ecclesiæ
omnes simul errare posse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53873)

CAPVT XVII.

Soluuntur argumenta, quibus aduersarij probant, pastores Ecclesie omnes simul errare posse.

QUOD Ecclesia vel saltem omnes pastores Ecclesie simul errare possint, probat PRIMO, quia tempore Michæ, Prophetæ oēs, qui erant CCCC. excepto Michæa, errauerunt, vt patet lib. 3. Reg. 22. & proinde Ecclesia, quæ illos sequebatur, vt debebat, decepta fuit. SECUNDO, Isaie 56. *Speculatores eius caci omnes, nescierunt & inuersi, &c.* TERTIO, in passione Domini summus Sacerdos cum omnibus sacerdotibus, & senioribus populi cōdemnauerunt Christum esse reum mortis. Marc. 14. & totus etiam populus à sacerdotibus seductus, clamauit ad Pilatū: *Crucifige eum.* Marc. 15. Eodem tempore Apostoli omnes fidem amiserunt; nam Dominus Marc. vlt. *Exprobrauit incredulitatem eorum, & duritiam cordis, &c.* Et Matth. 26. ait: *Omnes vos scandalum patiemini in me.*

Adde, quod non desunt etiam Catholici, qui dicant in passione Domini non mansisse veram fidem, nisi in sanctissima Virgine Maria, id quod significari credunt vna illa candela, quæ sola accensa cōseruatur, in triduo ante Pascha in officio nocturno. Ita Alexander Alensis 3. part. q. vlt. art. 2. & Ioannes de Turrecremata lib. 1. de Ecclesia, cap. 30. & lib. 3. cap. 61. Sed hæc satis leuia sunt, nec magno negotio refellentur.

Ad PRIMVM dico, illos CCCC. Prophetas manifestè fuisse Pseudopphetas, neque id ignorasse, vel ipsum Achab, qui eos consulebat, nam ibidem cum diceret Rex Iosaphat: *Non est hic aliquis Propheta Domini, per quē interrogemus Dominum?* Respondit Achab: *Remansit vnus, sed ego odi eum, quia non prophetat mihi nisi malum.* Certè si quis nunc in media Saxonia consuleret CCCC. Ministros Lutheranos de fide iustificante, & postea vnum Catholicum; non esset mirum, si maior pars erraret. Et sicut nunc non sequitur totam Ecclesiam errare etiā si errarent CCCC. Ministri Lutherani, quia præter Saxoniam, & vicina quædam loca, sunt alia multa, vbi

vera fides prædicatur; ita non sequitur omnes Doctores Iudeorum tempore Achab errasse, etiam si errauerint CCC Prophetæ, qui in Samaria erant. nam præter eos Prophetæ erant in Iudæa multi alij Prophetæ, & (quod potissimum erant sacerdotes in Hierusalem, quibus ex officio incumbat respondere ad consulta de lege Domini.

Ad SECVNDVM dico, verba illa Prophetarum esse figurata, & dirigi quidem ad omnes, non tamen reuera intelligi debere de omnibus, sed de multis, vt supra diximus.

Ad TERTIVM dico, Sacerdotes, & Pontifices non habent privilegium non errandi in docendo populo, nisi vsque ad tempora Christi, Christo autem præsentem & docente, præterierat illorum error. Immo hoc videtur prædictum per Hieremiam, cap. 18. cum ait: *Peribit lex à sacerdote, & verbum prophetæ, consilium à sapiente.* Quamuis propter honorem sacerdotij Deus prouidit, vt sententia Pontificis Caiphæ in quo sensu, licet à Caipha non intento, esset vera & iusta. Nam Ioan. II. dicitur, quia erat Pontifex anni illius, prædictauit; de qua re plura diximus in lib. 2. de Conciliis.

Quod ad populum attinet, qui clamauit: *Crucifige,* dico eum populum non fuisse omnes Iudæos, sed aliquos tantum, & fortè minorem partem; nam in ipsa vrbe Hierusalem erat Nicodemus, & Ioseph ab Arimathia, & multi alij quibus id displicebat, & extra Hierusalē in tota reliqua Iudæa & in toto orbe terrarum erant plurimi Iudæi dispersi, qui nihil sciebant de morte Christi, & proinde in vera fide, & religione permanebant.

Ad illud de Apostolis dico, PRIMVM Apostolos tunc non fuisse Episcopos nisi designatos, vt patet, sed solùm partem Ecclesiæ materiales, quæ errare possunt, neque in eis sola Ecclesia consistebat; nam status Ecclesiæ Christianæ obligatione ad ingrediendum in eam incepit in die Pentecostes, quando peractis omnibus mysteriis redemptionis cœperunt Apostoli in Hierusalem publicè promulgare fidem Christi, & Baptisma. Itaque etiam si Apostoli omnes tempore passionis Christi errassent circa fidem, nihil obfuisserent error Ecclesiæ vniuersali.

Dico SECVNDO, non esse probabile quod Apostoli fidem amiserint; nam non leguntur reprehensi, nisi de fide

*Sanctus Caiphas
de 9.*

furrectionis, illam autem nō potuerunt amittere, cū eam non habuerint nisi postquam Dominus resurrexit, & si enim antea Christus sēpe illis prādicauerat se resurrecturū, tamen ipsi putauerant eum loqui figuratē, & non intellexerant, neque crediderant. Siquidem Lucæ 18. cū dixisset Dominus: *Occident eum, & tertia die resurget.* Subiungit Lucas: *Et ipsi nihil horum intellexerunt, et erat verbum istud absconditum ab eis, & non intelligebant, quæ dicebantur.* Et Ioan. 20. legimus, Petrum & Ioannem, audito à Magdalena sublatum esse corpus Domini de monumento, mox currisse ad monumentum, & visis linteaminibus & sudario credidisse, nimirum Christi corpus fuisse ab aliquo sublatum: Nam, inquit Ioan. *nondum sciebant Scripturas, quia oporteret eum à mortuis resurgere;* id est, ideo crediderunt ab aliquo sublatum, quia non sciebant eum debuisse resurgere. PRAETEREA Luc. 22. dictum est Petro: *Rogavi pro te ut non deficiat fides tua.* Quomodo igitur credibile erit eadem nocte fidem Petri defecisse, ita vt non saltem in corde eius remaneret; nam quod in ore non permanserit certum est. DENIQUE, Maria Magdalena summa caritate flagrabat in illo triduo, vt patet ex Ioan. 19. & 20. at sine fide non potest esse caritas, ergo non amiserat Magdalena fidem in Christum, quam antè habuerat, ergo non in sola B. Virgine fides permansit.

Quod autē dicitur Marci ult. *Exprobrauit incredulitatē,* non significat eos amisisse fidem quam habuerant, sed tardos fuisse ad credendum, quod nondum crediderant, quod quidem aliquod peccatum fuit, sed nō propriè infidelitatis. illud verò Matt. 26. *Omnes vos scandalum patiemini in me in nocte ista,* significat peccatum, quod cōmiserunt Apostoli fugiendo, & nimis timendo, & vacillando, etiam circa fidē, ex occasione Dominicæ passionis; nec enim omnis vacillatio est infidelitas, sed solum vacillatio deliberata.

Miror autem Ioannem de Turrecremata, qui propter argumentum leuissimum de candela, dicit esse contra fidem vniuersalis Ecclesiæ, asserere non in sola B. Virgine mansisse fidē in die passionis Domini. Nam Rupertus lib. 3. de diuin. offic. cap. 26. dicit vltimam candelam tempore suo consueuisse etiā extingui. & addit cap. 28. illis tribus noctibus post

omnia lumina extincta, iterum postea ex lapide nouum ignem accendi solitum; & quidem per omnia lumina, quæ paulatim exinguebantur, significari Prophetas, quos diuersis oculis Iudæi occiderunt, & illos occidentes sibi ipsis tenebrarum faciebant; per vltimam verò significari Christum quem cum occiderunt, sibi ipsis tenebras densissimas pepererunt; per nouum autem lumen, quod singulis illis tribus noctibus ex lapide excutiebatur, significari nouum lumen Christianorum, quod ex lapide Christo à Iudæis percussoribus nostris ortum est.

Quod si neglecta consuetudine, antiquæ Ecclesiæ vim faciant in eo vsu, qui nunc est, vltimam candelam non extinguendi: potest cum Abulensi responderi quæst. 14. prologi Matthæum, per illam candelam significari beatam Virginiem in qua sola, vt piè creditur, fuit in illo triduo fides expectata resurrectionis. Ex quo tamen non sequitur in aliis fuisse errorem, vel infidelitatem, quia non tenebantur credere simpliciter resurrectionem, nisi post legitimam eius promulgationem, & probationem; & præsertim illi, qui aberant à Hierusalem, & nihil de Christo audierunt, & sanè videretur periculosum dicere in sola Virgine mansisse veram fidem; tum quia Ecclesia periisset, non enim vna persona potest dici Ecclesia, cum Ecclesia sit populus & regnum Dei; tum etiam quia tunc illi qui aberant à Hierusalem, & vsque ad illud tempus habuerant veram fidem, mox illam amisissent sine sua culpa.

